

גדול מזו של איש].

אמרה להם המטרוניא: אם כן, שכריסן גדול משלכם, כל שכן שאינכם יכולים להזדווג? [לפי הפירוש השני היא שאלה: אם כריסן של הנשים היתה כל כך גדולה, כל שכן שבניכם אינם שלכם, כי מתוך שאינכם יכולים להזדווג, הן נבעלות לאנשים אחרים].

איכא דאמרי: הכי אמרו לה, השיבו לה על פי הנאמר בספר שופטים [ח כא]: "כי באיש גבורתו", שכגודל הכרס כך גודל אבר התשמיש שלו.

איכא דאמרי: הכי אמרו לה: אהבה דוחקת את הבשר.

והוינן בה: ולמה להו לאהדורי לה? מדוע הם ענו לה כלל, והא כתיב במשלי [כו ד] "אל תען כסיל כאלתו"?

ומשנינן: כדי שלא להוציא לעז על בניהם, שהם אינם שלהם.

אמר רבי יוחנן: איבריה, אבר התשמיש דרבי ישמעאל ברבי יוסי, גודלו כחמת בת תשע קבין.

אמר רב פפא: איבריה דרבי יוחנן כחמת בת חמשת קבין.

ואמרי לה, יש אומרים: בת שלשת קבין.

דרב פפא גופיה, איברו של רב פפא עצמו, כי דקורי דהרפונאי, גדול כמו עלים שעושים בהרפניא. (17)

אמר רבי יוחנן: אנא, אישתיריו משפירי דירושלים, אני נשארתי מהאנשים היפים שהיו בירושלים בבנינה. (18)

האי מאן דבעי מיחזי שופריה דרבי יוחנן, הרוצה לדעת כיצד היה נראה קירון עור פניו של רבי יוחנן, נייתי כסא דכספא מבי סלקי, יקח כוס מכסף מיד כשהוא יוצא מבית האומן, כשהוא עדיין צהוב ממראה להב האש, ונמלייה פריצדיא דרומנא סומקא. וימלאנו גרעיני רמון אדומים. ונחדר ליה כלילא דוורדא סומקא לפומיה, יעשה שפה על פי הכוס סביב, מוורד אדום, ונותביה בין שמשא לטולא, וישים את הכוס בין השמש לצל.

ההוא זחרורי, מראה הזוהר הנשקף מהכוס על פני הארץ, הוא רק מעין שופריה דרבי

ברוחם ולא פחדו מהיצר.

והריטב"א מפרש ש"איבריה" היינו מקום הקיבורת של הזרוע או הירך [הבשר התפוח] ששם בודקים את האדם אם הוא שמן ועב. ובתוס' רבינו פרץ כתב שיש מפרשים ש"איבריה" היינו שיעור מאכלו.

18. רבי יוחנן היה ברכה שנים לאחר החורבן. וכוונתו שהוא נשאר מאותם משפחות היפות שהיו בירושלים בבנינה.

להזדווג לפי טענתך, ועל כרחך, משום ש"כי כאיש גבורתו", או משום שאהבה דוחקת את הבשר. מהר"ל.

17. כתבו התוס' שדברים אלו נכתבו כדי שלא להוציא לעז על בני אדם שהם כך. תוס' ד"ה אמר.

ומהרש"ל כתב שהכוונה על גודל התאווה ועל דרך "כל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו". ובאה הגמרא לומר שאף על פי כן משלו